

Stapelning van kosten nog steeds groot probleem

Betalen voor zorg

Waarom deze Flitspeiling?

Al langere tijd signaleren patiëntenorganisaties stapelende (zorg)kosten. Dit leidde al tot een plan van aanpak van de stapeling, opgetekend in het regeerakkoord. Er is inmiddels een aantal maatregelen genomen en de eigen betalingen in de zorg zijn onderwerp van gesprek in de Tweede Kamer. Maar wat merken mensen hier nu van en vooral, gaat het nu beter?

Basiskosten, bijkomende kosten en extra zorgkosten

Met de basiszorgverzekering heeft iedereen toegang tot veel zorg. Zonder bijbetalen kunnen we onder andere terecht bij de huisarts, de verloskundige en de wijkverpleging. Voor een bezoek aan het ziekenhuis of bij gebruik van medicijnen komen de kosten wel voor eigen rekening. Want de eerste 385 euro betalen we zelf via het eigen risico. Ook geldt er soms een eigen bijdrage, zoals bij een gehoorapparaat of voor bepaalde medicijnen en voor kraamzorg.

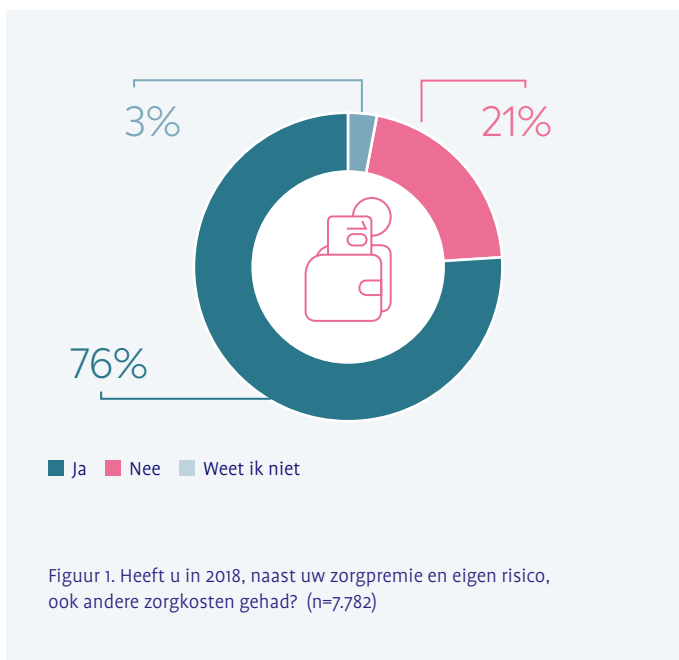
Maar betalen voor zorg is meer dan eigen risico of verzekering. Naast deze verplichte kosten zijn er vaak nog andere kosten waar mensen door hun aandoening of beperking mee te maken krijgen. Dat kan gaan om niet-verzekerde zorg, zoals fysiotherapie en de tandarts. Maar ook om kosten die mensen maken voor vervoer, hulp bij huishouden, of een aanpassing in huis.

In deze Flitspeiling vindt u de uitkomsten van ons onderzoek naar de impact van basiskosten, bijkomende kosten en extra kosten die mensen voor hun zorg maken.

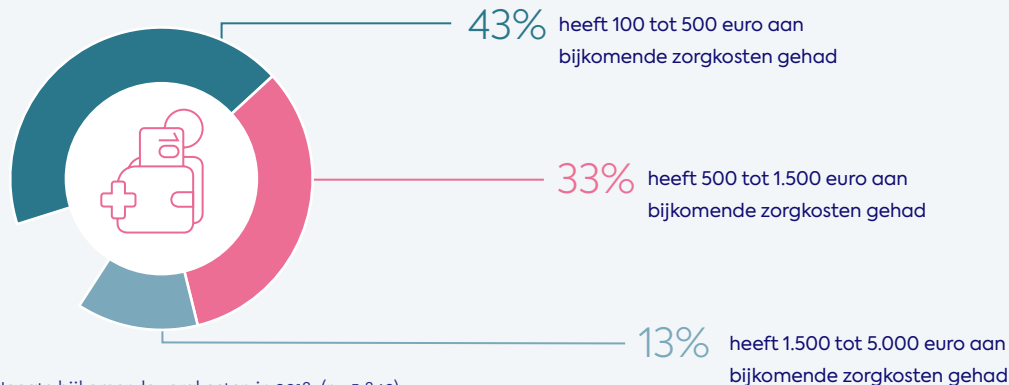
Totaal aantal deelnemers dat de vragenlijst heeft ingevuld: 7.782

Het percentage kan soms over de 100% gaan omdat meerdere antwoorden ingevuld kunnen worden en/of afrondingen zorgen voor een klein percentageverschil.

Zorgkosten

‘Een flinke hap uit het budget en we kunnen andere kosten maar amper betalen. Vakantie zit er niet in want dat geld moeten we bewaren voor als de auto of wasmachine kapot gaat. We zetten dit opzij.’

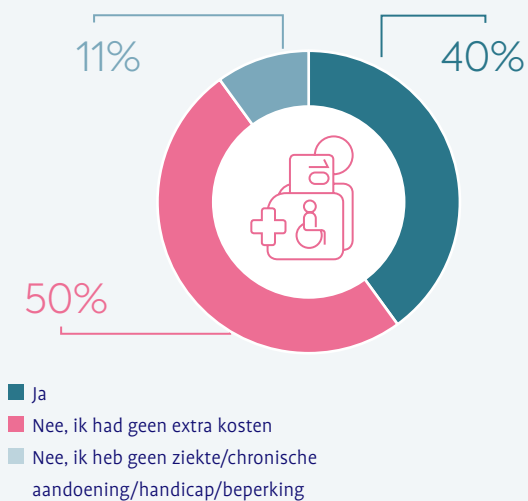

Figuur 3. Hoogte bijkomende zorgkosten in 2018 (n= 5.849)

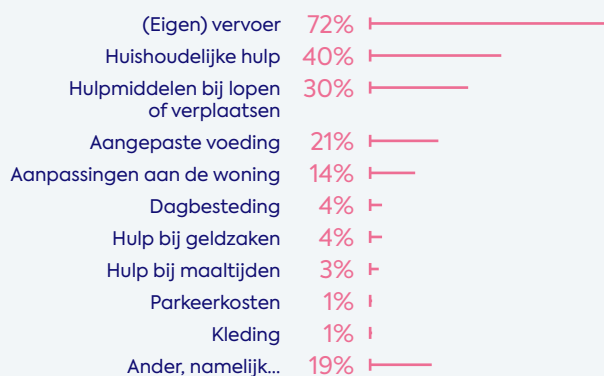
‘Deze kosten zijn voor mij de afgelopen jaren gestegen, doordat mijn gezondheid is verslechterd. Mijn inkomen is flink gedaald doordat ik inmiddels arbeidsongeschikt ben geworden. We moeten goed nadenken wat we wel en niet uitgeven en ieder dubbeltje omdraaien voor we het uitgeven.’

Extra kosten wegens aandoening of beperking in 2018

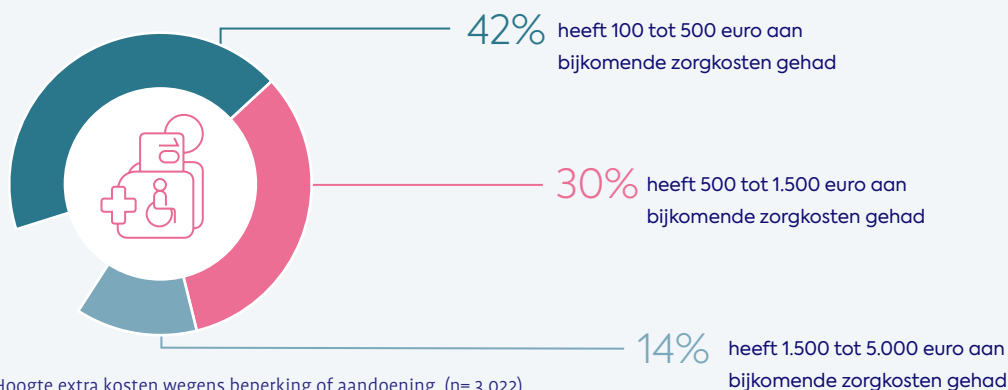
Naast bijkomende zorgkosten kunnen mensen ook andere, extra, kosten hebben wegens een aandoening of beperking. Het gaat dan bijvoorbeeld om vervoerskosten, aanpassingen aan de woning of huishoudelijke hulp. 40% van de deelnemers heeft naast bijkomende zorgkosten extra kosten gehad. Dit zijn ruim drieduizend mensen.

Figuur 4. Had u extra kosten wegens aandoening of beperking in 2018? (n=7.782)

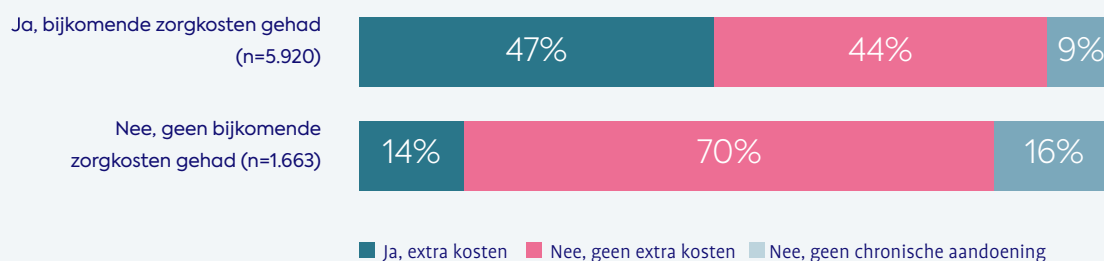
Figuur 5. Welke extra kosten wegens aandoening of beperking? In 'anders' worden onder andere medicijnen, hulp bij de tuin, beddengoed, schoenen, bril en begeleiding genoemd. (n = 3.059)

Figuur 6. Hoogte extra kosten wegens beperking of aandoening (n= 3.022)

Stapeling van zorgkosten

Van de groep mensen die bijkomende zorgkosten heeft gehad, heeft bijna de helft -zo'n 2500 mensen (47%)- ook met extra kosten te maken gehad.

Figuur 7. Voor welke zorg heeft u in 2018 zelf betaald naast uw zorgpremie en eigen risico. Het gaat om extra kosten wegens uw aandoening (n= 7,782)

Dit onderzoek toont aan dat veel mensen ondanks alle maatregelen nog steeds te maken hebben met stapeling van zorgkosten. Met alle sociale en financiële gevolgen van dien.

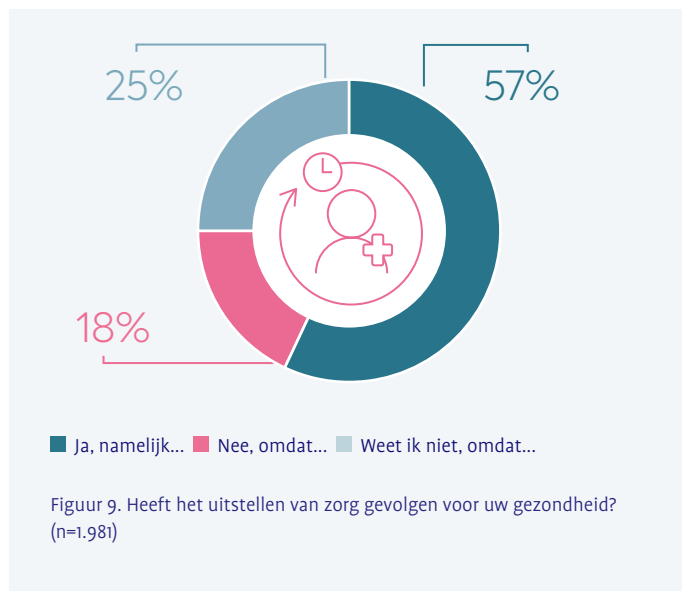
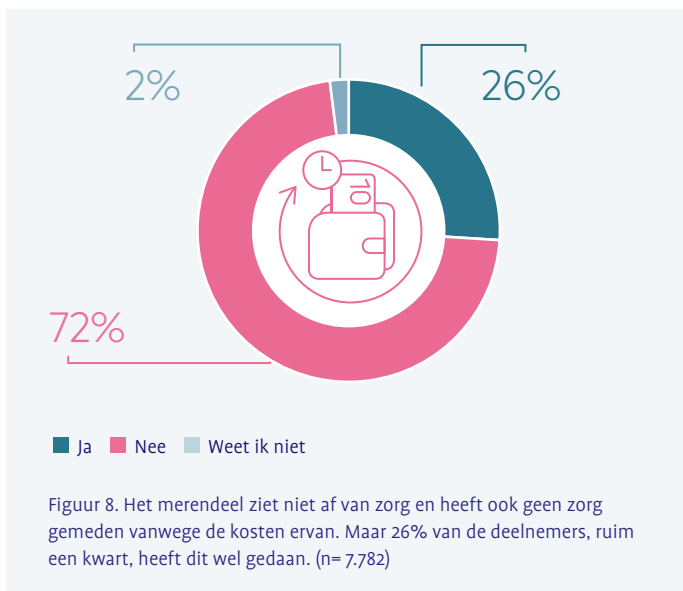
Moest u in 2018 vanwege uw (zorg)kosten iets laten of iets anders doen dan u eigenlijk zou willen?

Deze bijkomende en/of extra (zorg)kosten beperken mensen in hun sociale leven. Ze gaan niet of minder met vakantie, missen feestjes in de familie, doen geen uitjes en kopen alleen de hoogst noodzakelijke kleding en voedsel. Een kwart van de deelnemers geeft aan dat ze bepaalde zaken niet doen of anders doen door de extra en/of bijkomende (zorg)kosten.

'Niet uitgaan, geen leuke kleding (alleen wat echt vervangen moet door slijtage), geen vakantie, geen auto of e-bike (maar alleen een gewone 2e hands fiets), geen cadeautjes op verjaardagen e.d. Geen lidmaatschap van een blad of club. Eigenlijk gewoon de boodschappen en dingen die vervangen moeten worden.'

‘Kosten zijn zo hoog, dat noodzakelijke aanschaf van meubels niet plaats heeft. Laatste vakantie was in 2010. Uitjes worden sinds 2013 niet meer gemaakt. Bezoek aan familie en vrienden moet ik eveneens laten passeren.’

Zorg uitstellen of mijden

Heeft uitstel gevolgen voor de gezondheid?

Uit deze Flitspeiling blijkt dat er uitstel van zorg plaatsheeft. Mensen mijden zorg, soms met vervelende gevolgen. Doordat bepaalde zorg geld kost, gaan mensen niet of later naar het ziekenhuis of zien af van onderzoek. Van de mensen die wel eens hebben afgezien heeft van zorg, geeft 57% aan dat dit gevolgen voor hen had.

De mensen die gevolgen ondervinden van het afzien van zorg geven vaak de volgende punten aan:

- Niet naar tandarts kunnen, problemen met gebit **33%**
- Klachten die erger worden en waarmee langer wordt doorgelopen **24%**
- Meer pijn **22%**
- Geen fysiotherapie **16%**
- Geen of minder medicatie **10%**

‘Mijn gebit is er niet mooier op geworden.’

‘Uiteindelijk had ik juist meer fysiotherapie nodig en loop ik nu nog steeds met pijn.’

Profiel deelnemers

- **52%** van de deelnemers is **vrouw** en **48%** is **man**
- **Gemiddelde leeftijd 64 jaar**
- **86%** heeft één of meer **chronische aandoeningen**
- **95%** heeft in 2018 het **eigen risico niet verhoogd**
- **84%** heeft het **eigen risico** in 2018 **geheel opgemaakt**
- **84%** had in 2018 een **aanvullende verzekering**

Wat is een Flitspeiling?

Een Flitspeiling is een kortlopend onderzoek van Patiëntenfederatie Nederland. Zij onderzoekt daarmee actuele onderwerpen die de aandacht van patiënten en beleidsmakers hebben of verdienen.